

Przemyt papierosów rośnie

Przemyt to bardzo poważny problem występujący w skali całego świata

Fot. VSAT

90 procent mieszkańców Litwy uważa, że wprowadzenie do unijnej dyrektywy tytoniowej zakazu sprzedaży papierosów cienkich, tzw. slim oraz mentolowych w Europie może spowodować, że zyska na tym czarny rynek, który znacznie zwiększy swoje nielegalne zyski.

To wykazał sondaż przeprowadzony przez spółkę „GfK Custom Research Baltic” na zamówienie instytucji „Lietuva be šešelio” („Litwa bez szarej strefy).

— Ludzie prawdopodobnie nie przestaną palić, ale zaczną kupować papierosy mentolowe i slimy u przemytników

z wschodniej granicy. Straci więc na tym litewski handel, bo obroty sklepów spadną i ucziwi drobni przedsiębiorcy mogą nawet zbankrutować. A to spowoduje wzrost bezrobocia — powiedział Kęstutis Kupšys, kierownik „Lietuva be šešelio”

str. 4 >>

Policjanci do wzięcia

Litwa odczuwa dotkliwy brak policjantów. Paradoksalnie, tylko jeden z kilku chętnych może się dostać w szeregi stróżów prawa. Jak podaje gazeta „Vakarų ekspresas” w Kłajpedzie przed komisją zostało złożonych 120 podań o skierowanie do Litewskiej

Szkoły Policji (LSP), ale po ocenie pretendentów według ustalonych procedur zakwalifikowano do nauki tylko 33 z nich. Po kolejnym „filtrze” do szkoły skierowano tylko 19 przyszłych adeptów. Podobno jedną z podstawowych przyczyn „odrzućcia” są problemy

zdrowotne ubiegających się o zawód policjanta.

— Dzisiaj naprawdę trudno jest znaleźć człowieka zdrowego — mówi nadkomisarz Komisarjatu Policji rejonu wileńskiego Józef Kuźmicki.

str. 5 >>

POGODA

Po słonecznej pogodzie — zachmurzenie i deszcz.

W środę w dzień 17-20 stopni, w Kłajpedzie i Wilnie deszcz, gdzie indziej zachmurzenie z przejaśnieniami. Czwartkowej nocy w całej Litwie będzie padało, a najbardziej w dzień.

Temperatura w nocy 11-13 stopni, w dzień 15-16.

Podobna pogoda również w piątek i sobotniej nocy.

W NUMERZE

Omawianie projektu ustawy o mniejszościach narodowych

Str. 3

Święto Plonu w rejonie trockim

Str. 6-7

Chorobliwie ambitny miliarder

Str. 13

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

KRÓTKO

Wystawa „Świadczyć o Chrystusie”

We wtorek, 10 września, w gmachu Sejmu otwarto wystawę „Świadczyć o Chrystusie”, poświęconą dwudziestej rocznicy wizyty Jana Pawła II na Litwie. Wystawę zaprezentował wiceprzewodniczący Sejmu Jarosław Narkiewicz. Na jej otwarciu wystąpili uczniowie Wileńskiego Gimnazjum i Progimnazjum Jana Pawła II oraz chór parafii landwarowskiej w rejonie trockim. Wystawa prezentuje zdjęcia z podróży Ojca Świętego Jana Pawła II na Litwie, których autorami są Grzegorz Gałązka, Vilius Jasinevičius, Jerzy Karpowicz i Artur Mari.

Festiwal kultury japońskiej

W dniach 10-15 września do Wilna po raz piąty powrócił festiwal tradycyjnej i współczesnej kultury japońskiej „nowJapan”. Festiwal zapoznaje z eksperymentalną i klasyczną muzyką japońską, zaprasza do udziału w wystawach japońskich plastyków, odczytach, nietradycyjnej imprezie „Pecha Kucha”, warsztatach twórczych. Imprezę uwieńczy imponująca parada uczestników konkursu przebrańców „cosplay” na Starówce Wileńskiej.

Konkurs znaczków pocztowych

Do 23 września Poczta Litewska oczekuje na projekty znaczków.

Uczestnik konkursu, który stworzy najlepszy znaczek pocztowy, otrzyma nagrodę 1 000 litów, zdobywca drugiej nagrody — 750 litów, a trzeciej — 450 litów. W przyszłym roku Poczta Litewska wyemituje 19 znaczków, dwa bloki znaczków pocztowych oraz dwie oznakowane widokówki.

Przemysł papierosów rośnie

ze str. 1 >>

89 proc. ankietyowanych uważa, że Litwa ma bardzo poważne problemy z nielegalnym przemysłem papierosów.

— Porównując nielegalny przemysł alkoholu, benzyny i papierosów, tytoń przoduje, właśnie on jest największym problemem w naszym kraju. To potwierdza także przeprowadzony sondaż. Jeszcze przed kilkoma laty mieszkańcy naszego kraju byli tolerancyjnie nastawieni na nielegalny przemysł. Natomiast obecnie aż 82 proc. ankietyowanych uważa, że taki przemysł przynosi wstyd dla całego kraju — powiedział kierownik organizacji społecznej.

Przemysł to bardzo poważny problem występujący w skali całego świata. Co czwarty wypalany papieros na Litwie pochodzi z przemysłu. 51 proc. ankietyowanych uważa, że zmniejszy liczbę palaczy uda się jedynie przez edukację ludzi młodych i tylko 2 proc. jest zdania, że zmiany w dyrektywie pomogą.

— Z tym trzeba walczyć, ale uważam, że wprowadzenie do dyrektywy tytoniowej zakazu sprzedaży papierosów slim i mentolowych nic nie pomoże. Trzeba przede wszystkim zmniejszyć szarą strefę, to właśnie ona powoduje, że młodzież zaczyna palić w coraz w młodszym wieku. 84 proc. ankietyowanych uważa, że tytoń z nielegalnego rynku jest łatwo dostępny dla osób nieletnich — powiedział Kęstutis Kupšys.

Według niego, wszystko się dzieje przez szarą strefę, która z roku na rok jest coraz większa. Liczne podwyżki cen papierosów, do których doszło w ciągu kilku ostatnich lat, miały zniechęcać palaczy do palenia w ogóle. Tymczasem jednak dzieje się inaczej: palacze rezygnują, owszem, ale z legalnych papierosów. Nie rzucają nałogu, a jedynie zmieniają źródło — na

Dainius Stasiūnas i Kęstutis Kupšys uważają, że Litwa ma bardzo poważne problemy z nielegalnym przemysłem papierosów **Fot. M.P.**

nielegalne, które jest zdecydowanie tańsze niż oficjalne. To jest wynik podwyżki cen na papierosy. Z takiej decyzji państwa czarny rynek zdobył jeszcze więcej klientów, a budżet państwa na tym stracił.

— Oczywiście, można zabronić sprzedawać tzw. slimy i papierosy smakowe, ale jestem przekonany, że to nic nie da. Jestem psychiatrą i wiem, że jeżeli coś zabronimy, ludzie będą tego szukali w innym miejscu. Nie trzeba zabraniać, ale przemawiać do ludzi, zwłaszcza do młodzieży — powiedział Dainius Stasiūnas, lekarz-psychiatra.

Specjalista uważa, że jest wiele innych sposobów walki z nałogowcami.

— Szarą strefę można zwalczyć jedynie poprzez brak klientów. Czyli, jeżeli nie będzie popytu, to i nie będzie towaru. Trzeba przede wszystkim prze-

mawiać przez edukację, w szkołach mogą być przeprowadzane lekcje na temat palenia tytoniu. Należy dokładnie tłumaczyć, jaki wpływ nałóg ma na nasze zdrowie. Mogą w tym także pomóc plakaty, antyreklamy. Uważam, że to są lepsze sposoby — powiedział lekarz-psychiatra.

— Młodzież często nie ma problemu z nabyciem papierosów lub alkoholu. Zwłaszcza jeżeli kupują u przemysłników, dla nich nie gra roli wiek kupującego — tłumaczy specjalista.

— Można wprowadzić jeszcze bardziej surowsze kary dla przemysłników. Karałbym też te osoby dorosłe, które kupują dla nieletnich właśnie te produkty. A także sprzedawców, którzy często sprzedają nieletnim alkohol i tytoń — powiedział Dainius Stasiūnas. □

Honorata Adamowicz

EUROPEJSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA
UDZIELA BEZPŁATNYCH PORAD PRAWNYCH

Pomoc otrzyma każdy, kto czuje się ofiarą dyskryminacji w życiu zawodowym i prywatnym. Pamiętaj, że wszelka dyskryminacja ze względu m. in. na płeć, przynależność do mniejszości narodowej, niepełnosprawność lub wiek są w Unii Europejskiej zakazane. Jeżeli decyzja administracyjna, działania organów państwowych lub firm naruszają Twoje prawa — skontaktuj się z nami. Nasza pomoc obejmuje wszelkie formy dyskryminacji i naruszeń praw człowieka (z wyjątkiem kwestii zwrotu ziemi osobom fizycznym).

Od poniedziałku do piątku przy ul. Liepkalnio 103, w godzinach: Pn. 9.00-13.00; Wt. 15.00-19.00; Śr. 9.00-13.00; Czw. 9.00-13.00; Pt. 15.00-19.00. Jeżeli nie możesz przyjść, to napisz do nas e-maila: efhr@efhr.eu, zadzwoń pod nr +37069150822 lub wypełnij odpowiedni kwestionariusz na stronie www.efhr.eu